

Hardanger og Voss museum

læringsarena for tradisjonshåndverk

Alexander Günther

Februar 2025

Hardanger og Voss
museum

Har noen unike resurser
som gjør det spesielt
egnet som et regionalt
senter for
restaureringshåndverk

Hardanger og Voss museum

Maritime
kulturminner

Bygningskulturminner

Læringsverkstedet

Smie

Småbåtverkstedet

Fartøyvernet

Kulturnaustet

Oppgangssaga
Herand

Kalkovnen
Aga

Reperbanen

Bygningsvern-
konsulenter

Gjenstands
samlingen

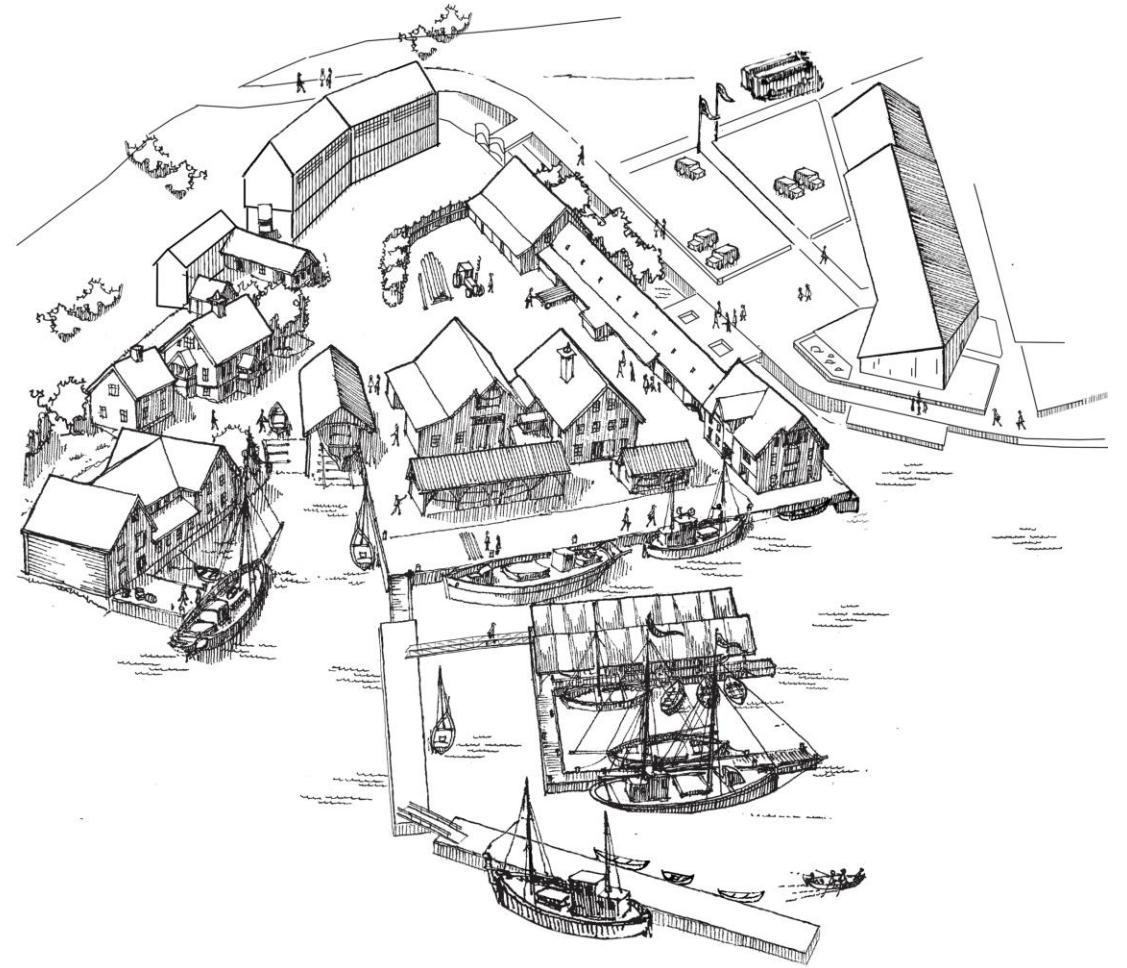
Stort praksisbasert
fagmiljø

Bygningsvern
Avdeling

Meld. St. 23 (2020–2021)

Musea i samfunnet — Tillit, ting og tid
Det er i dag ein rekkje kompetansesenter i musea for ulike typar handverkstradisjonar, som Fartøyvernssenteret ved Hardanger og Voss museum, og Spillum Dampsag & Høvleri i Museet Midt. Kulturdepartementet gjev årleg tilskot til Handverksinstituttet ved Lillehammer museum, og til bachelorutdanninga i tradisjonelt byggghandverk ved NTNU i Trondheim, som er eit spleiselag med Klima- og miljødepartementet og Kunnskapsdepartementet. Dette medverkar til å halda i hevd den immaterielle kulturarven, slik Noreg har plikta seg til gjennom UNESCO sin 2003-konvensjon.

Hardanger Fartøyvernssenter, Norheimsund

Et helhetlig læringsmiljø

- Vi samarbeider tett med fagskolestudiene **Klassisk bygningshåndverk og restaurering** og **Fartøyvernstudiet**, for å skape et helhetlig læringsmiljø.
- Læringsarenaen kan bidra faglig, og samarbeide med ulike regionale og nasjonale fagmiljøer slik som Organisasjonen Handverkslaget, foreningen for tradisjonshåndverk, fortidsminneforeningen og andre museer.
- De **kommersielle restaureringsprosjektene** til bygningsvern-avdelingen ved Fartøyvernssenteret, gir oss en unik mulighet for å konsultere realistisk praksis.
- Dette gir studentene våre muligheten til å delta i ulike aktiviteter og prosjekter som beriker deres erfaringer og kunnskap innen tradisjonelt bygningshåndverk.

NTNU tradisjonelt bygghandverk

- Er du interessert i tradisjonelt handverk og vil arbeide med tradisjonelle metoder og redskap? Dette er studiet for deg som har stor interesse for å ta vare på bygningsarven, og for å bruke tradisjonelle materialer og bearbeidingsteknikker.
- **Behovet for håndverkere**, formidlere og læremestere **som behersker tradisjonelle håndverksmetoder** og som kan ta avanserte oppdrag, **er stort**. Samfunnet stiller krav til kvalifisert handverkskompetanse innen bygningsvern. Dette gjelder ikke bare spesialistkompetanse, men også generell **kunnskap om eldre tradisjonelle konstruksjoner, teknikker og materialer**
- Studiet er samlingsbasert. Det er lagt opp til om lag 10 uker med samling på NTNU i Trondheim. I tillegg vil studiet være lagt til læringsarenaer på annen plass i landet, for gjennomføring av 10 uker praksisbasert læring.
- Studiet er en bachelorutdanning og er organisert som et samlingsbasert studium med normert studietid på 4 år (180 studiepoeng fordelt over 4 år). Det kan gis mulighet for studieopphold i utlandet ved universitet eller høyskoler med beslektede emner

Hva er poenget med disse studiene ?

- **Praktisk erfaring:** Studenter får muligheten til å jobbe med ekte bygningsvernprosjekter, noe som gir verdifull praktisk erfaring.
- **Tverrfaglig samarbeid:** Museet fungerer som en plattform for samarbeid mellom ulike fagdisipliner, som arkitektur, historie og flere tradisjonelle håndverksfag
- **Bevaring av kulturarv:** Studenter lærer viktigheten av å bevare historiske bygninger og kulturarv gjennom praktiske prosjekter
- **Bruk av tradisjonelle teknikker:** Fokus på å lære og anvende tradisjonelle byggeteknikker og materialer
- **Dokumentasjon:** Betydningen av grundig dokumentasjon av restaureringsprosesser og resultater
- **Nettverksbygging:** Muligheter for å bygge nettverk med profesjonelle innen bygningsvern og relaterte felder

Fremtidsplaner Et helhetlig løp

Videregående
nivå

VG2
div.
tradisjonshåndverksfag

VG1
Håndverk, design og
produktutvikling.

Høyere yrkesfaglig
utdanning

Fagskolen Vestland
Klassisk bygningshåndverk og
restaurering 60st.p

Fagskolen Vestland
Fartøyvern
60st.p

Fagskolen Vestland, Agder og Innlandet
Kirkeløftet
10st.p

Universitet

NTNU
Tradisjonelt bygghåndverk og
restaurering
Bachelor 180st.p

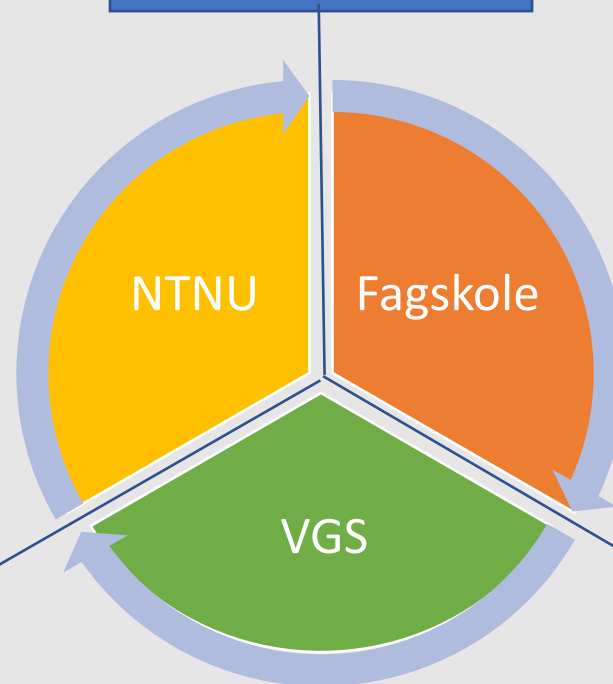
NTNU
Tradisjonelt bygghåndverk og
restaurering
Master 120st.p

NTNU
Tradisjonelt bygghåndverk og
restaurering
PHD 180st.p

Fagmiljøet slik det er i dag er for fragmentert, læring og utvikling for tilfeldig. Gjennom å samle fagmiljøet på tvers av nivåeringen i de formelle utdanningsløpet får vi stordriftsfordeler og kunnskapsdeling.

Hardanger og Voss museum som læringsarena

Vi trenger en møteplass for utveksling av kompetanse.

Kirkene som læringsarena

VLFK kulturarv

Hva vi kan bidra med

